

Γράφει ο Παναγιώτης Κουλουμπής (πρωτοδημοσιεύτηκε στο syrostopday.gr)

Ένα σχεδόν άγνωστο ναυτικό πολεμικό γεγονός, που διαδραματίστηκε στο λιμάνι της Ερμούπολης με πρωταγωνιστές το Ελληνικό Βασιλικό ναυτικό και τον Οθωμανικό Πολεμικό Στόλο.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η “γειτόνισσα μας” Τήνος έχει ένα θλιβερό προνόμιο. Αυτό είναι το σπουδαίο ιστορικό γεγονός του τορπιλισμού της Έλλης μέσα στο λιμάνι της. Όμως και... το λιμάνι της Σύρου, η Ερμούπολη έχει και αυτή το ίδιο ανάλογο και μεγάλο ιστορικό γεγονός να «σκιάζει» την δική της ιστορία. Πρόκειται για τον βομβαρδισμό ενός από τα «καμάρια» του Ελληνικού Βασιλικού Ναυτικού μέσα στο λιμάνι της όπου αντίθετα με την Τήνο, που κατά τον τορπιλισμό της Έλλης δεν υπήρξαν θύματα ούτε υλικές καταστροφές (εκτός ίσως από μια τορπίλη που κατάστρεψε ένα τμήμα του λιμενοβραχίονα), η Ερμούπολη θρήνησε μεγάλες καταστροφές και τραυματίες και μια νεκρή κοπέλα. Ένα σπουδαίο ιστορικό γεγονός που σήμερα έχει (σχεδόν) ξεχαστεί τελείως. Ένα μοναδικό ιστορικό γεγονός υψίστης σημασίας συνοδευόμενο από μοναδικό φωτογραφικό αρχείο από σπάνια αρχεία που για πρώτη φορά βγαίνουν στην επιφάνεια, ειδικά αυτά που προέρχονται από τα Τουρκικά Αρχεία του Τουρκικού πολεμικού Ναυτικού.

Ο ΝΕΟΤΕΥΚΤΟΣ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΚΟΛΟΣΣΟΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

Το ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ήταν ένα Ελληνικό ατμόπλοιο επιβατηγό ναυπήγησης 1912 που έλαβε μέρος στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο ως επίτακτο βοηθητικό εύδρομο, οπλιταγωγό και πλωτό νοσοκομείο. Ανήκε στη ναυτιλιακή εταιρεία «Εθνική Ατμοπλοΐα της Ελλάδος». Το Α/Π – Υ/Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ναυπηγήθηκε το 1912 στα αγγλικά ναυπηγεία των James Laing & Sons Ltd στο Σάντερλαντ της Αγγλίας, για λογαριασμό της Εθνικής Ατμοπλοΐας της Ελλάδος. Είχε εκτόπισμα 6.333 γκρόνς τον., με ολικό μήκος 422 πόδια και μέγιστο πλάτος 51 πόδια. Ήταν ατμοκίνητο διπλέλικο, έφερε δύο μεγάλους ιστούς, δύο καπνοδόχους με διώροφη υπερκατασκευή όπου επί του άνω καταστρώματός της έφερε εννέα σωσίβιες λέμβους ανά πλευρά. Η ταχύτητά του έφθανε τους 17 κόμβους. Το πρώτο του (παρθενικό) ταξίδι μετά την ύψωση της ελληνικής σημαίας το έκανε στις 5 Απριλίου του 1912, στη γραμμή Πειραιώς – Πατρών – Μασσαλίας – Κάδιξ – Νέας Υόρκης μεταφέροντας μετανάστες. Ήταν ένα από τα πρώτα ελληνικά υπερωκεάνια.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

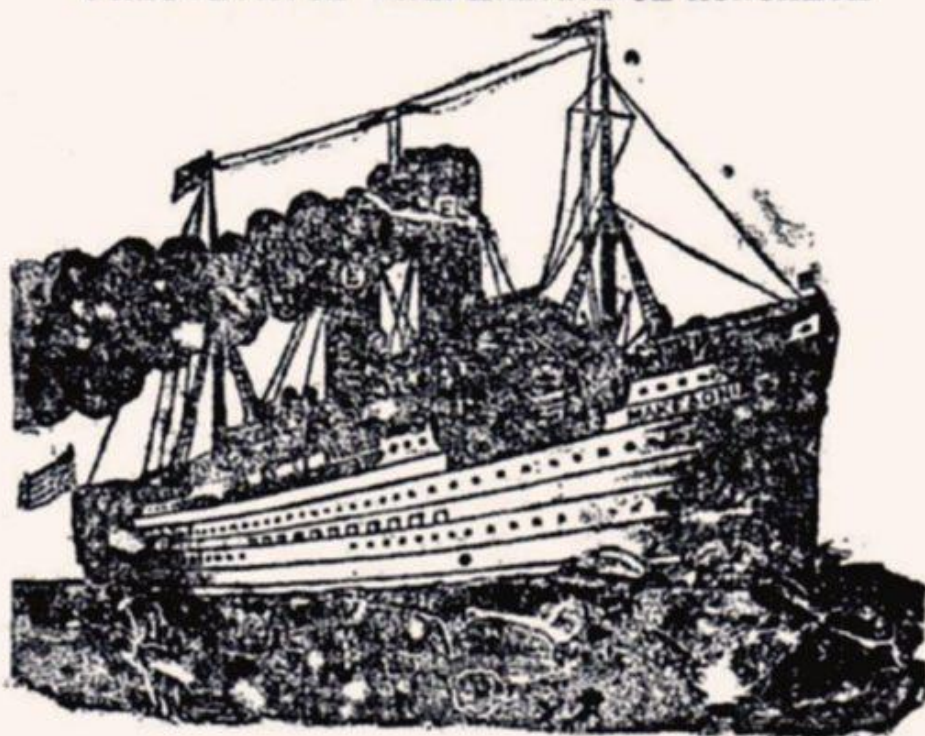
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ **ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ**

Ταχίστη κατ' εὐθείαν διὰ **ΝΕΑΝ ΓΟΡΚΗΝ** Γραμμή

ΤΑ ΜΕΓΙΣΤΑ ΚΑΙ ΤΑΧΙΣΤΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
«**ΠΑΤΡΙΣ**» «**ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ**»

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΕΞΙΣ ΤΗΣ ΑΙΤΑΙΚΗΣ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΑΦΘΑΣΤΟΥ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ, ΤΑΧΥ ΤΗΤΟΣ, ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΕ-
ΣΕΩΣ, ΜΕ ΑΣΥΡΜΑΤΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΝ ΚΑΙ ΥΠΟ
ΒΡΥΧΙΟΝ ΣΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΝ

Ο ΝΕΟΤΕΥΚΤΟΣ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΚΟΛΟΣΣΟΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (Μέσω Καλαμών—Πατρῶν) ΚΑΤ'
ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΓΟΡΚΗΝ τὴν 30 Ἀυγούστου.

ΘΕΣΕΙΣ· 1400 Γ'., 330 Β'., 100 Α'.

Ἐξησφαλισμένον μέχρι Ν. ΓΟΡΚΗΣ ταξείδιον εἰς 11 ΗΜΕΡΑΣ

ΔΙ' ΕΠΙΒΑΤΑΣ, ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ καὶ πάσαν πληροφορίαν ἀπευθυντέον

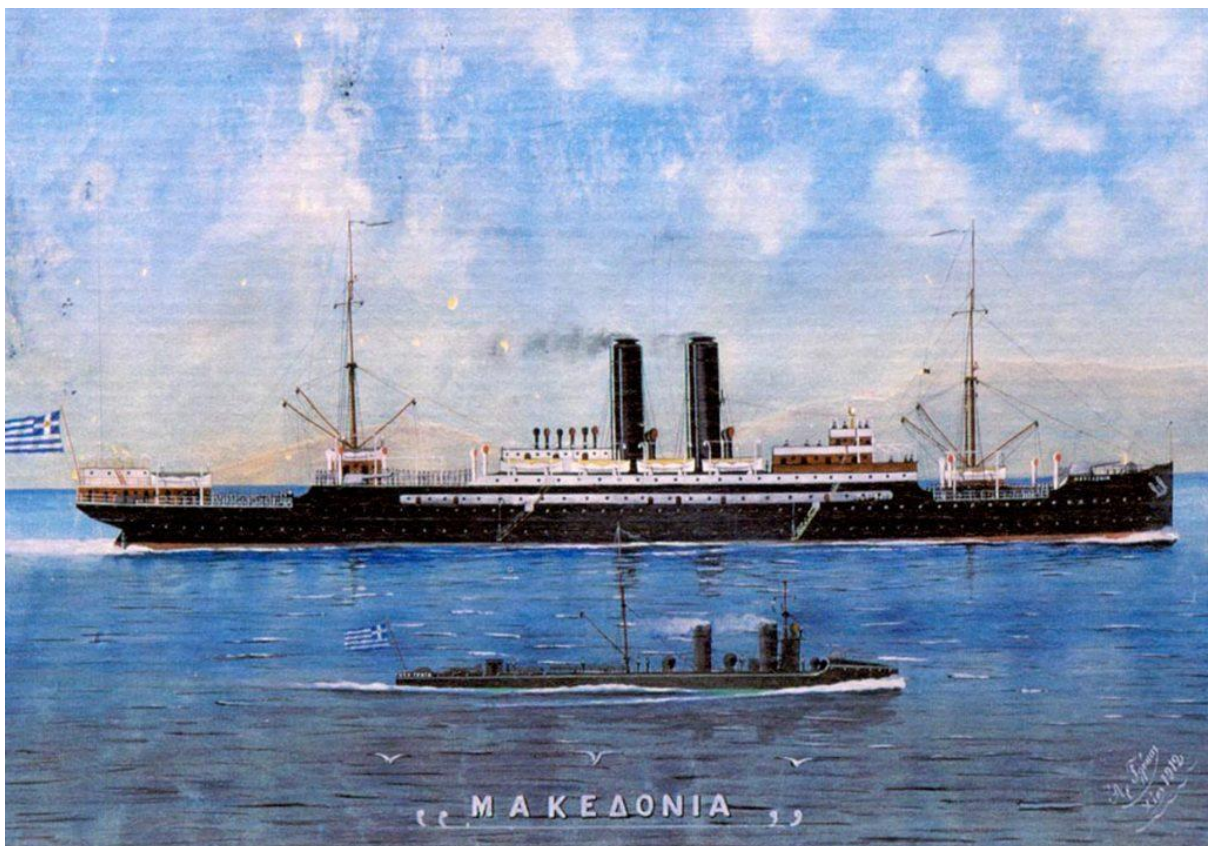
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ· Παράρτημα Γ. Διευθίνεως, ὁδὸς Ἀθηνῶν 129Β'. (Παρὰ τὴν γέ-
φυραν τοῦ σταθμοῦ Ὀμονοίας Ἡλεκτρικοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς).

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ· Γενικὸν Πρακτορεῖον ἢ ὡς Φίλωνος 44 (ἔπισθεν Ἀγ. Τριῶνος).

Οἱ θέλοντες νὰ ἐξασφαλίσωσι σε θέσεις **ΑΝΑΓΚΗ** νὰ τηλεώσωσι
ταύτας **ΕΓΚΑΙΡΩΣ** εἰς τοὺς κατὰ τόπους **ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥΣ** ἀντι-
προσωπους.

ΠΡΑΚΤΩΡ ἐν Λαρίῃ ὁ κ. Σωτ. Σπυριδουλοῦ καὶ Σα.

Ἐν Ἀργεῖ ὁ κ. Κ. Καββαοῦρη.

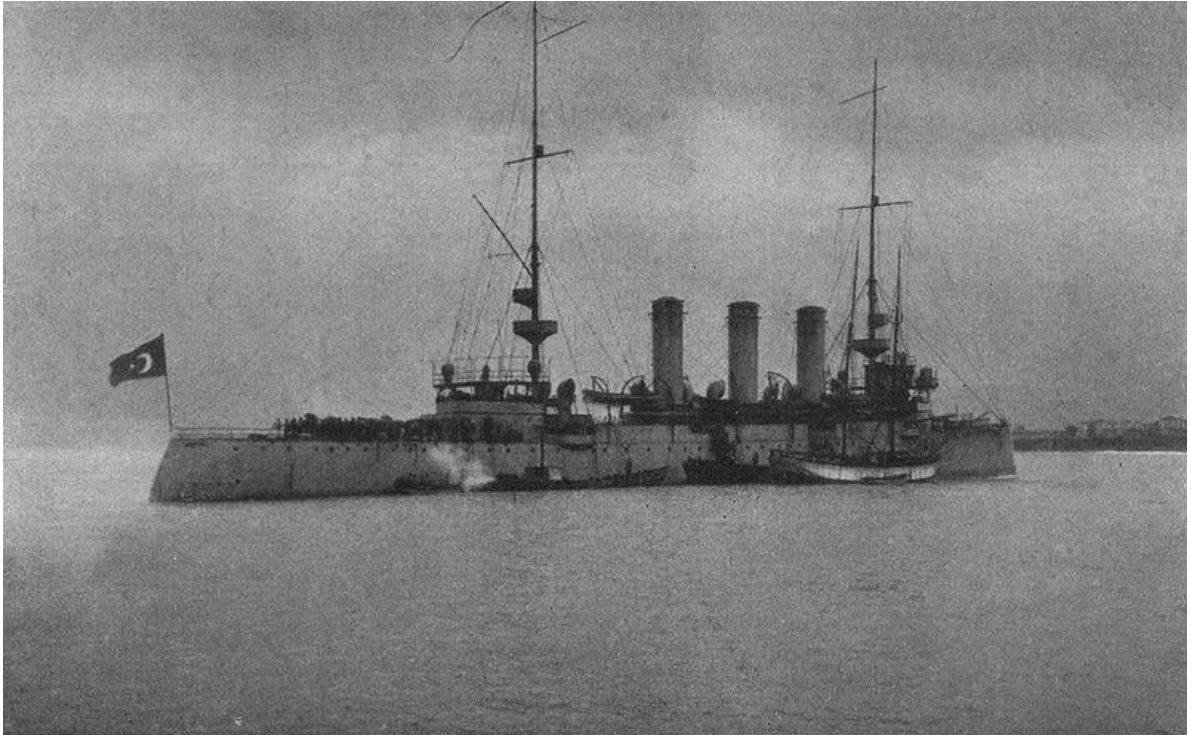
Μετά από κάποια ταξίδια και την έναρξη στο μεταξύ του Α' Βαλκανικού πολέμου η ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε την επίταξή του, το οποίο και εξόπλισε ως βοηθητικό καταδρομικό (εύδρομο) και οπλιταγωγό υπό κυβερνήτη τον Πλωτάρχη Π. Τσουκαλά. Στη συνέχεια υπάχθηκε στη ναυτική μοίρα των ευδρόμων, του τότε Βασιλικού Ναυτικού υπό τον διοικητή μοίραρχο, πλοίαρχο Ι. Δαμιανό.

Μετά την ναυμαχία της Έλλης (3 Δεκεμβρίου 1912).

Ολόκληρο τον Δεκέμβριο του 1912, ο τουρκικός στόλος έκανε μάταιες απόπειρες να βγει στο Αιγαίο. Όποτε προσπάθησε, βρήκε μπροστά του το «Αβέρωφ» κι επανέκαμψε στα στενά. οι Τούρκοι αποφάσισαν να δημιουργήσουν θήραμα που θα παράσερνε το θωρηκτό «Αβέρωφ» σε κυνήγι, ώστε να μπορέσει ο υπόλοιπος στόλος τους να βγει στο Αιγαίο. Για τον ρόλο αυτό, διάλεξαν το ελαφρύ καταδρομικό «Χαμιδιέ» («Hamidiéh») που κυβερνούσε ο Χουσεΐν Ρεούφ μπέης (Huseyin Rauf).

Το Χαμιδιέ, ή Χαμηντιέ που σημαίνει στα Τουρκικά Σουλτάνος Αμπντούλ Χαμίτ Β΄ ήταν ένα ιστορικό ελαφρύ θωρηκτό – καταδρομικό του στόλου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που έδρασε κυρίως στους Βαλκανικούς πολέμους του 1912 – 1913. Το πολεμικό αυτό πλοίο αυτό ήταν εκτοπίσματος 3.800 τόνων και είχε ναυπηγηθεί στα αγγλικά ναυπηγεία Αρμστρονγκ το 1903 και τον ίδιο χρόνο κατέπλευσε στη Κωνσταντινούπολη, όπου σε επίσημη τελετή παρουσία του Σουλτάνου Χαμίτ Β΄ εντάχθηκε στον οθωμανικό στόλο. Είχε μήκος 102 μ., πλάτος 14,5 μ. και βύθισμα 5 μ. Ήταν ένα καλό και δυνατό πολεμικό πλοίο. Διέθετε δύο ατμομηχανές 12.000 ίππων που του έδιναν ταχύτητα 23 κόμβους. Ο οπλισμός του αποτελούνταν από δύο πυροβόλα (κανόνια) των 152 χιλ., 8 των 127 χιλ., 6 των 75 χιλ. και δύο τορπιλοβλητικούς σωλήνες. Για την άμυνά του έφερε ολικό θωρηκτό κατάστρωμα πάχους 58 χιλ. μέχρι 88 χιλ. στη γέφυρα. Έφερε επίσης θωράκια (ασπίδες) πυροβόλων και φρεάτια πυριτιδαποθηκών πάχους 100 χιλ. καθώς και στεγανά διαφράγματα. Κατέπλευσε στη Κωνσταντινούπολη το 1903 όπου και εντάχθηκε στον οθωμανικό στόλο. (Πηγή Wikipedia)

Κατά τους Βαλκανικούς πολέμους είχε ενταχθεί στο στόλο της Μαύρης Θάλασσας (Καρά Ντενίζ) και είχε λάβει μέρος σε αρκετές σημαντικές ναυμαχίες και μάχες για την Οθωμανική αυτοκρατορία. Στις 6 Νοεμβρίου του 1912 πλησίασε μαζί με δύο άλλα τουρκικά πολεμικά τις ακτές της Βουλγαρίας βομβαρδίζοντας την Βάρνα. Δύο ημέρες μετά ακολούθησε η ναυμαχία της Βάρνας όπου συναντήθηκε με βουλγαρικό στολίσκο τορπιλοβόλων σκαφών τα οποία πλησιάζοντας σε γραμμή παραγωγής εξαπέλυσαν εναντίον του 4 τορπίλες εκ των οποίων η μία εξ' αυτών έπληξε το μηχανοστάσιο και κατέστρεψε το σύστημα πηδαλιουχίας. Τελικά το Χαμηδιέ διεσώθη χάρις τη ρυμούλκησή του από το "Τουργκούτ Ρέης" και υπό τις διαταγές του Πλοίαρχου Χουσεϊν Ραούφ Μπέη που ανάλαβε την κυβέρνησή του και την μεταφορά του στον Κεράτιο Κόλπο για την εκεί επισκευή του.

Μόλις 2 μήνες αργότερα το Χαμηδιέ πέρασε τον Ελλήσποντο στο Αιγαίο, χωρίς να γίνει αντιληπτό από τα ελληνικά πολεμικά που περιπολούσαν την περιοχή. Με φουρτουνιασμένη τη θάλασσα και τα ελληνικά πλοία προσορμισμένα στην Ίμβρο, το «Χαμιδιέ» βγήκε αθέατο από τα στενά, προχώρησε παραλιακά στη Θράκη, έκοψε νότια πριν από τη Θάσο και έβαλε πλώρη για τη Σύρο. Από ένα σήμα που είχαν υποκλέψει οι Τούρκοι, γνώριζαν ότι εκεί ναυλοχούσε το επιταγμένο «Μακεδονία» που χρειαζόταν επισκευή του πηδαλίου του. Ήταν 2 Ιανουαρίου του 1913 ένα συννεφιασμένο βράδυ της πρωτοχρονιάς του 1913, τη νύκτα, πλησίασε με πλήρη συσκότιση τη Σύρο.

Την επομένη το πρωί οι Συριανοί ξύπνησαν και είδαν με τρόμο το Τουρκικό πολεμικό έξω από το λιμάνι τους. Γύρω στις 10:00 (3 Ιανουαρίου) και αφού είχε στείλει ένα τυπικό και μάλλον άχρηστο σήμα προς τον πλοίαρχο του Μακεδονία να παραδοθεί το πλοίο (άχρηστο αφού είχε σκοπό με κάθε απάντηση να το βομβαρδίσει) και ύστερα από ένα ακόμα τυπικό χωρίς σημασία σήμα χωρίς καμία άλλη προειδοποίηση άρχισε τον βομβαρδισμό του λιμένα της Ερμούπολης εντός του οποίου ήταν ελλιμενισμένο το επίτακτο οπλιταγωγό ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, λίγο έξω από την περιοχή που σήμερα ονομάζεται «Καρνάγιο». Την Περιοχή αυτή παλιά οι Συριανοί την ονόμαζαν «φαράδικα».

Ο κυβερνήτης της «Μακεδονίας» όταν αντιλήφθηκε το "Hamidien" και έλαβε το σήμα του «παραδώστε το πλοίο» διέταξε τον αυτοβυθισμό της. Γνώριζε πως κάθε προσπάθεια να αμυνθεί θα έθετε σε κίνδυνο την Ερμούπολη. Ύστερα από νέο σήμα του "Hamidien" παραμέρισε αγγλικό φορτηγό που κάλυπτε την αριστερή πλευρά του «εύδρομου» και άρχισε ο βομβαρδισμός που κράτησε 10 λεπτά.

Στις 10:30 ώρα της 2ας Ιανουαρίου, το «Χαμιδιέ» βρισκόταν μπροστά στο λιμάνι της Ερμούπολης της Σύρου, και καλούσε τον πλοίαρχο του «Μακεδονία» που ήταν στη προκυμαία «ψαράδικα» να παραδώσει το πλοίο. Ο πλοίαρχος δεν διακινδύνευσε μάχη, με τη σκέψη ότι μια τέτοια ενέργεια θα έβαζε σε κίνδυνο την πόλη, έχοντας “κεκαλυμμένα πυροβόλα” δέχθηκε καταγιστικό πυρ από τα πυροβόλα του τουρκικού πλοίου.

Το “Hamidién” έριξε συνολικά 72 βλήματα: 20 εναντίον της πυριτιδαποθήκης της πόλεως (σ.σ. στο «μπαρουτοχανά» πίσω από τα καζάνια υγρών καυσίμων ΣΕΚΑ) που αστόχησαν και 52 εναντίον της «Μακεδονίας», από τα οποία 46 πέτυχαν το στόχο τους. Η «Μακεδονία» με την αυτοβύθισή της είχε καθίσει στον πυθμένα του λιμανιού και το ανώτερο μέρος εξείχε. Ήταν δεμένο μπροστά στο κτίριο της σημερινής περιφέρειας. Τα πυρά του “Hamidién” προκάλεσαν πυρκαγιές και εκρήξεις στα πυρομαχικά της, αλλά τα ζωτικά μέρη του πλοίου διασώθηκαν.

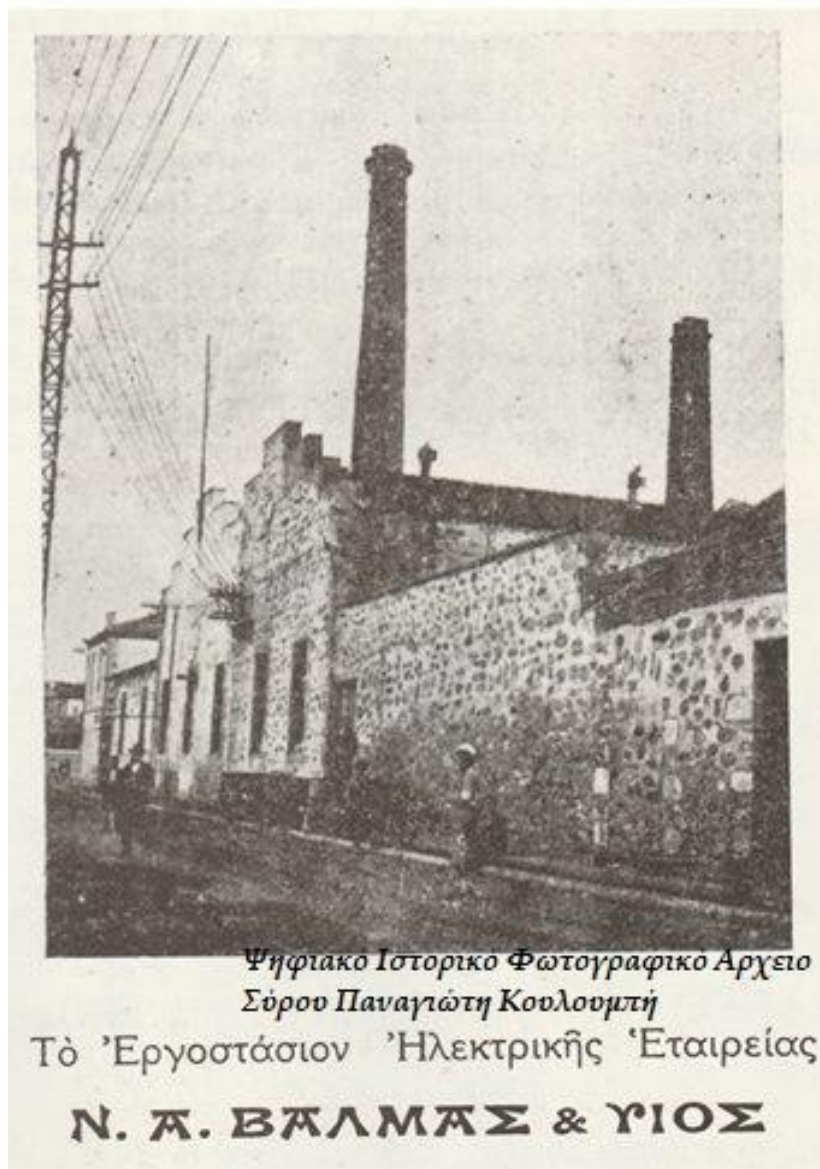

Και όχι μόνο αυτό. Όλες οι οβίδες που έστελνε το Τούρκικο πλοίο δεν έφταναν μόνο στο «Μακεδονία» αλλά πολλές (πάρα πολλές) ήταν άστοχες και έπεφταν στο λιμάνι της Ερμούπολης προξενώντας πολλές καταστροφές και πυρκαγιές σε σπίτια της Ερμούπολης και όχι μόνο αυτό. Από τις βολές αυτές αρκετοί Συριανοί τραυματίστηκαν (επίσημα είναι καταγεγραμμένοι δυο τραυματίες αλλά μαρτυρίες μιλούν για πολλούς περισσότερους) και είχαμε και ένα θάνατο. Τα πυρά του είχαν αστοχήσει και είχαν στοιχίσει έναν νεκρό και δύο τραυματίες στον άμαχο πληθυσμό. (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους – Εκδοτική Αθηνών – Τόμος ΙΔ’)

Ρίχνοντας τις βολές στο λιμάνι κάποια οβίδα έπεσε στο ηλεκτρικό εργοστάσιο των Αδελφών Βαλμά (Ένα από τα πρώτα σημαντικά Ηλεκτρικά εργοστάσια στην Ελλάδα). Σήμερα το παλιό κτήριο της πυροσβεστικής. Σε αυτήν την «άστοχη βολή (κατά πολλούς καθόλου άστοχη αφού στόχευσε το Ηλεκτρικό εργοστάσιο σχεδόν κατ’ ευθείαν) σκοτώθηκε μια νεαρή κοπέλα. Ήταν μια κοπέλα 18 χρονών που δούλευε εκεί (κατά άλλους ήταν περαστική εργαζομένη ως υπηρέτρια σε κάποια εύπορη Συριανή οικογένεια). Από αυτό το γεγονός η λαϊκή ποιηματογραφία και τραγουδοποιία είχε συνθέσει ένα ποιηματάκι και τραγουδάκι που έλεγε λίγο πολύ τα παρακάτω:

«ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΕΓΑΛΟ ΘΩΡΗΚΤΟ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΣΕΣ ΤΗ ΔΟΥΛΑ 18 ΧΡΟΝΩΝ.»

Μάλιστα μέχρι αρκετά χρόνια πριν στον τοίχο της τότε ηλεκτρικής υπήρχε ένα τετράγωνο μαρμαράκι 40×20 εκ. περίπου που έγραφε «Ενθύμιο Χαμιδιέ» με την χρονολογία. Λέγεται ότι εκεί χτύπησαν τα μυαλά της άτυχης κοπέλας. Αυτή η πλακέτα χάθηκε δυστυχώς.

Όταν τέλειωσε ο βομβαρδισμός, το τουρκικό καταδρομικό βγήκε ολοταχώς από το λιμάνι της Σύρου με κατεύθυνση τη Μύκονο. Το «Μακεδονία» θα ανελκυτόταν έπειτα από δέκα μέρες και, ΜΟΝΟ ΤΟΥ, με δικά του μέσα, θα πήγαινε στον ναύσταθμο για επισκευές. Η κυβέρνηση του Βενιζέλου όμως τα χρειάστηκε. Στάλθηκε σήμα στον «Αβέρωφ» να κυνηγήσει το «Χαμιδιέ».

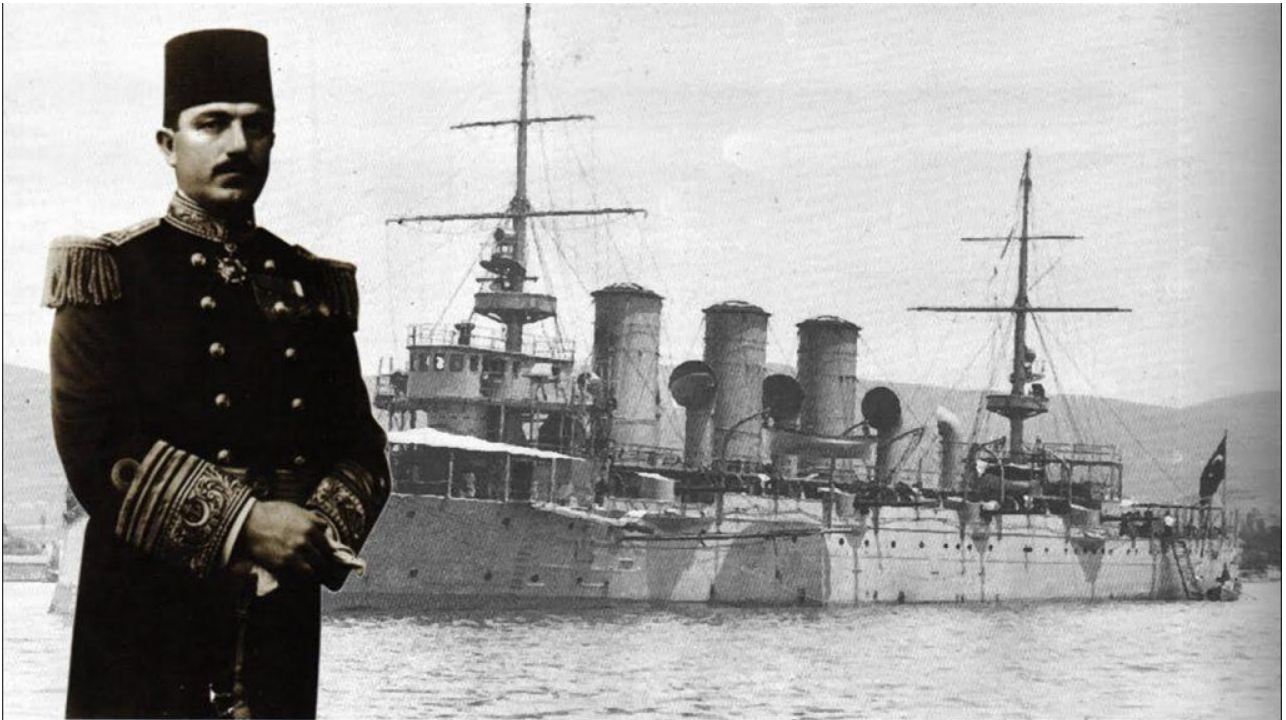
ΓΙΑΤΙ ΟΜΩΣ ΕΚΑΝΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΑΝΑΝΔΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟ ΧΑΜΙΝΤΙΕ;

Συνηθισμένα κουτοπόνηρα κόλλα των Τούρκων που η ιστορία μας έχει διδάξει πως σε κάτι τέτοια οι Τούρκοι είναι ... «αστέρια». Άλλοτε πιάνουν τα κόλλα τους και άλλοτε όχι. Αυτήν την φορά δεν έπιασε η παγίδα που πήγαιναν να στήσουν. Κύριος σκοπός του εγχειρήματος και αυτό που προσέβλεπε ήταν ότι ίσως έτσι προκαλούσε την απόσπαση του ελληνικού Θωρηκτού Αβέρωφ από την θέση του προς καταδίωξη του Χαμιδιέ αφήνοντας έτσι ανοικτό το κενό ώστε να μπορέσει ο Τουρκικός στόλος να βγει στο Αιγαίο και να προκαλέσει ναι ανοικτή ναυμαχία με τα υπόλοιπα εκεί ελληνικά πολεμικά πλοία. Όμως ο μεγάλος Έλληνας Ναύαρχος Κουντουριώτης κατάλαβε αμέσως την παγίδα που πήγαιναν να στήσουν οι Τούρκοι και δεν έδωσε διαταγή για την καταδίωξη του.

Ο Κουντουριώτης εξήγησε ότι το «Χαμιδιέ» αυτόν ακριβώς τον ρόλο εξυπηρετούσε, να απομακρύνει το «Αβέρωφ» από τα στενά, ώστε να μπορέσει να βγει ο τουρκικός στόλος στο Αιγαίο. Γι' αυτό άλλωστε, διέταξε και ο ελληνικός στόλος απλώθηκε σε τόξο απέναντι στα στενά. Τέσσερα τορπιλοβόλα αντιτορπιλικά ανέλαβαν να κλείσουν τον δρόμο προς τη Σμύρνη για την περίπτωση που το «Χαμιδιέ» θα προσπαθούσε να πάει εκεί, μια και στα Δαρδανέλια ήταν αδύνατο να πλησιάσει.

Δεν άργησε να φανεί πόσο σωστά είχε σκεφτεί ο Παύλος Κουντουριώτης. Τη νύχτα της 1^{ης} προς τη 2^α Ιανουαρίου 1913, νύχτα σκοτεινή και συννεφιασμένη με ισχυρούς βόρειους ανέμους που σάρωναν την επιφάνεια του Αιγαίου, η ελληνική περίτολος είχε καταφύγει στα υπήνεμα της Ίμβρου και της Τενέδου.

Ο τουρκικός τύπος εν τω μεταξύ παραληρούσε και δημοσίευε εικόνες του «ήρωα» Ρεούφ μπέη, μέχρι και ποιήματα του αφιέρωναν που κατάφερε «να κάψει τη Ρωμοσύνη».

Ας δούμε τι έγραψε ο τοπικός τύπος για το βομβαρδισμό και πώς το αντιμετώπισε η Συριανή κοινωνία. Η εμφάνιση του τουρκικού πολεμικού προ του λιμένου της Σύρου «ης ως αναγκαία προϋπόθεση οι ευεπίφοροι εις πανικούς ζητοπόλεμοι, εθεώρησαν την καταστροφήν του προ των Δαρδανελίων φρουρούντος ελληνικού στόλου» ενέσπειρε τον πανικόν. Αμέσως όλα τα ξένα πλοία που ευρίσκοντο εις το λιμάνι και όλα τα προξενεία ύψωσαν τας σημαίας των και πολλοί πανικόβλητοι συνέρρεαν εις αυτά «αποφέροντας παν ότι έκαστος πολύτιμον είχε». Πολλοί επίσης οικίαι και επισήμων μάλιστα «άγνωστον προς τίνα σκοπό» ύψωσαν ξένας σημαίας. Τα καταστήματα όλα «μετά σπουδής» εκλείσθησαν και πολλοί συνέρρεαν εις τας Γαλλικάς μονάς των Καλογραιών της Άνω Σύρου. Ο όχλος διήρπασε όπλα γκρα από τας αποθήκας τροφίμων και φυσίγγια από του Καρδίτη και οπλιζόμενος ετρέπετο εις τα όρη. Το βράδυ εσημειώθη «παννύχιος αγρυπνία» όλων των κατοίκων συγκεντρουμένων πολλών οικογενειών εις την παρέχουσα μεγαλυτέραν ασφάλειαν οικίαν. Αι αρχαί της πόλεως με επικεφαλής τον επίσκοπον καθησύχαζαν τα πλήθη. Ο επίσκοπος Αθ. Λεβεντόπουλος την ώρα του βομβαρδισμού κατήλθε αμέσως εις την προκυμαίαν και την αγορά εμψυχώνων τον κόσμον παρά τας προτροπάς πολλών που υπεδείκνυαν «ότι είναι επικίνδυνον να περιφέρεται εις τας οδούς». Αλλ' ο Σύρου Αθανάσιος παρείχε νέον δείγμα «της εν Σύρω θαυμαστής του δράσεως». Μετά μάλιστα τον βομβαρδισμό η επισκοπή του «μετεβλήθη εις Ναυαρχείον» όπου επί ημέρας φιλοξενήθησαν άνω των 30 ναυτών της «Μακεδονίας». Μετά τρεις ημέρας (5/1/1913) ο τουρκικός στόλος δεν επέτυχε να διασπάσει τον ελληνικό αποκλεισμόν, επιστρέψας αδόξως εις τα στενά και ο ενθουσιασμός επεκράτησε πάλιν εις της Σύρον.»

Όσο για την τύχη του Χαμιδιέ ήταν αυτή που του άξιζε. Στις 14 Φεβρουαρίου εντοπίζεται στη Νταμιάτα (Δαμιέτη) της Αιγύπτου όπου είχε καταπλεύσει για ανθράκευση, και ενώ ακολουθούσαν διάφορα συγκεχυμένα σήματα αναφορών περί αυτού στο ελληνικό Υπουργείο Ναυτικών, στις 27 Φεβρουαρίου, το πρωί, (τον ίδιο μήνα), βρέθηκε στο Δυρράχιο και στη συνέχεια στον Άγιο Ιωάννη της Μεδούης να καταστρέφει τα ελληνικά μεταγωγικά που μετέφεραν σερβικό στρατό.

Τελικά το Χαμιδιέ καταφέρνοντας να ξεφύγει λόγω ταχύτητας τα ελληνικά πολεμικά ΨΑΡΑ, ΑΕΤΟΣ, ΛΟΓΧΗ και ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ που είχαν σπεύσει προς καταδίωξή του, κατέπλευσε στη Μάλτα (ουδέτερος λιμένας) για βεβιασμένη ανθράκευση. Από εκεί ακολουθώντας πορεία νότια της Κρήτης στις αρχές του Μαρτίου πέρασε τη διώρυγα του Σουέζ. Στη συνέχεια όμως μαθαίνοντας ότι τα ελληνικά πολεμικά ΥΔΡΑ, ΔΟΞΑ, και ΚΕΡΑΥΝΟΣ είχαν σπεύσει και το παραφύλαγαν προ της αιγιαλίτιδας ζώνης του Πορτ Σάιντ (ουδέτερη ζώνη) το Χαμιδιέ παρέμεινε εγκλωβισμένο στη Χοντέιντα μέχρι της ανακωχής.

Στην αρχή του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ενήργησε επιδρομές στον Εύξεινο Πόντο και τελικά κατασχέθηκε μαζί με όλο τον Οθωμανικό στόλο από τις Μεγάλες Δυνάμεις το 1916 σύμφωνα με τη σχετική Συνθήκη και που κράτησε από το 1916 μέχρι το 1923 σε όλη δηλαδή την περίοδο της Μικρασιατικής εκστρατείας.

Τελικά το πλοίο μετά την Κεμαλική επανάσταση παρέμεινε καθηλωμένο και καμία αξιόλογη δράση από τότε δεν είχε, αλλά ούτε και κανένα είδος εκσυγχρονισμού δεν έτυχε, παραμένοντας αγκυροβολημένο στον Κεράτιο κόλπο. Λίγο πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παροπλίστηκε, και τελικά εκποιήθηκε για σκραπ το 1964.

Αυτή ήταν η ιστορία του βομβαρδισμού του Μακεδονία μέσα στο Λιμάνι της Ερμούπολης αγαπημένοι μου αναγνώστες. Εν κατακλείδι: Η Ιστοριογραφία είναι από μόνη της ένα «Λειτουργήμα», προσφορά στην κοινωνία, στους συμπατριώτες και συμπολίτες. Είναι λειτουργήμα όπως η διδασκαλία, και η δημοσιογραφία. Και φυσικά ενδέχεται κατά την διεξαγωγή της, την έρευνα της και την απόδοση της να κινδυνεύει να περιέχει λάθη, παραλήψεις και ανακρίβειες. Για

αυτό (και αυτό ακριβώς είναι πολιτισμός και προσφορά στην ιστορία) όσοι γνωρίζετε ή έχετε να προσθέσετε στα οποιαδήποτε αναγράφονται σε αυτό το άρθρο στα προηγούμενα ή στα επόμενα, κάντε το με σεβασμό, με ευγένεια και καλή πρόθεση στην προσφορά και στην διαιώνιση της ιστορίας μας.

Πηγές: Ιστορία Του Ελληνικού Έθνους. Ιστορία των Βαλκανικών Πολέμων. Ναυτική Πολεμική Ιστορία των Ελλήνων. ΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912-1913 του Σπ Μελά εκδόσεις ΤΟ ΒΗΜΑ βιβλιοθήκη. (Εφ. Ο Αγών – έτος πρώτον, αρ. 2 – 1 Φεβ. 1963 . Δημήτρης Χάλαρης Syros Today. Turkish Navy. Κυριάκος Τσιπούρας.